1898. V. évfolyam. Szombat, január 29. 9. szám.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „*Fejérmegyei Napló*“, a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „*Fejérmegyei Napló*“ czim alatt létesitett uj lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. *Leó* pápa *Zichy* Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő: Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: *szerdán este és szombaton este.* Szerkesztőség: Kigyó-utcza 9. sz. Kiadóhivatal: Szt.-István-tér 1. sz. Hirdetések helyenként 50 kr Bélyegilleték külön 30 kr.

A semmittevés politikája.

Soha még parlamentben olyan egyhangu és rövid költségvetési vita nem volt, mint a mult héten a magyar országgyülésen. Az ellenzéki pártok régebbi megállapodásához, hogy Bánffy kormányával és pártjával szemben passivitásban maradnak, most csatlakozott a közjogi ellenzék is, a melynek tagjai Bánffy segitségével jutottak be a parlamentbe, de a kiket rendkivül lehangolt legutóbbi obstrukciójuknak sikertelensége. Igy jutottak az országgyülés tárgyalásai oda, hogy majdnem kizárólag a kormánypárt kénytelen beszélni. Ellenzéki oldalról egy-két rövid megjegyzésszerü felszólalás, aztán őrlik tovább szédületes gyorsasággal a költségvetést!

Máskor hónapokig tartott a költségvetés tárgyalása, a melyet az ellenzéki pártok a kormányzat kritikájára használtak fel. Nem volt az óriási költségvetésnek egyetlen valamire való tétele sem, a melyet behatóan meg ne vitattak volna. Nagy szabásu politikai beszédeket tartottak a szónokok s tudjuk jól, hogy egy-egy költségvetési vitánál maga Ugron Gábor többet beszélt, mint a mennyi időt most az egész általános vita betöltött. A költségvetést három nap alatt fogadták el általánosságban. Az idei költségvetés ötszáz millióról szól. És az ellenzék minden nagyobb vita nélkül engedte a kormányt, hogy ezt az óriási összeget pártjával saját részére megszavaztassa. Egy félmilliárdnyi összegről van szó, a melyet adóban az ország lakosságától behajtani jogot nyert a kormány. És mikor szegény, kimerült nemzetünket ily magas összegig megadóztatja a kormány, az ellenzék fásult közönnyel siklik át azon a kérdésen is, hogy ezt a rengeteg összeget mire fogja elkölteni a kormány!

Pedig nem vádolhatja senki a mi ellenzékünket azzal, hogy közönyös az ország sorsa iránt, hogy lelkiismeretlen kötelességének gyakorlásában, sem azzal, hogy elhanyagolja az ország érdekeit.

És ha mégis azt látjuk, hogy nem harczol, nem kritizál, akkor ennek okát nem az ellenzékben, hanem a kormányban és pártjában kell keresnünk. Keresnünk kell ennek okát abban, a mi már egy évvel ezelőtt passivitásba kergette a 67-es ellenzéki pártokat; keresni kell abban a választási hadjáratban, a mely nem a nemzet akaratának kipuhatolását, hanem elnyomását czélozta; keresni kell abban, hogy a Bánffy-kormányt támogató többséget törvényesnek tekinteni s ennek elismerni nem lehet. A párt-absolutizmussal szemben pedig eredménytelen harczot folytatni; vitába bocsátkozni oly emberekkel, a kiket meggyőzni nem lehet, kiknek meggyőződésük nincs: ez nemcsak eredménytelen kisérletezés volna, de sőt bizonyos tekintetben éppen az adna némi erkölcsi sulyt a kormánypártnak, hogy az ellenzék részéről komoly viták megkisértetnek, s hogy ők olyanokul tekintetnek, mint a kikkel szemben a meggyőző beszédnek még foganata is lehet. Nagyon helyes tehát, ha engedik, hadd uralkodjék ellenzék nélkül az immoralitás által létrehozott párt; uralkodjék tömegével, számarányával, de látszatával se birjon a törvényességnek. Az ellenzék hallgatásában a legmélyebb megvetés nyilványul. Érzik ezt itt nálunk is, nemcsak maga a kormány, de a közvélemény is; és érzi, tudja ezt a külföld. Az osztrák kormányt az ellenzék lármája buktatta meg, a Bánffy-kormányt az ellenzék némasága fogja eltemetni.

Tegnap volt a belügyminiszteri tárcza tárgyalása, a mely máskor egy hetet vett igénybe, — tegnap nyolczvan percz alatt letárgyalták. Pedig a közigazgatás soha több okot nem nyujtott a panaszra, a korrupczió soha annyira meg nem rontotta a közviszonyokat mint jelenleg. És nyolczvan percz elég volt, hogy tételenként letárgyalják a belügyminiszterium költségvetését. Ezt az időt is legnagyobb részében a kormánypárt szónokai beszélték ki. A nemzetiségi izgatásról, a szocializmus közelgő veszélyéről természetesen szó sem volt. — Csak Rakovszky István tartott egy rövid kis beszédet, s a „Hazánk“-nak Szalavszky főispánra vonatkozó egyik czikkét olvassa föl, a melyben nem kevesebbet állitanak, mint azt, hogy Szalavszkyt csak azért nem

A világ vége.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Franciából: **Rausz Alajos.**

Szeretik Önök azon novellákat, melyeknek bevezető szavai körülbelül ezek:

— Tizenkét órát ütött Antal apó és Katalin anyóka fali órája? . . .

Legyenek teljesen nyugodtak, nyájas olvasóim! az én elbeszélésem fonalát nem itt veszem fel, hisz Antal átyuskának és Katalin mamának nem is volt fali órája.

Ebben rejlett szegények vigasztalhatatlansága, keserve. Úgy dolgoztak, mint a napszámosok, szerényen éltek, de ezt a vágyukat soha ki nem elégithették.

Mult vasárnap is lehetett őket látni, a mint fájdalmuk egy órás-üzlet elé üzte őket, melynek kirakatát bámulgatták. Összes figyelmök egy gyönyörü ingaórán összpontssult. Sokáig elnézegették, részletesen felsorolták, mintha csak szakértők volnának, annak kiválóságait.

Végül azonban, midőn már nagyon is hosszantartó volt — az ő elfogulatlan itéletük szerint is, ezen különben igen olcsó élvezet, kiszakitották magukat az ideálizmus karjaiból, hogy a sivár reálizmusába térjenek vissza.

— Jöjj szegény jó Tónim! — mondá Katalin.

— Jó, gyerünk tovább asszony, mert a szivem fáj.

Ugyan, ti szegények, miért nem vesztek egy ilyen órát? A feleletet megadom én; először mert szegények, másodszor meg mert valami botor előitélet gyökeredzett szivükben. Naiv fölfogásuk azt tartotta, hogy polgár ne tartson fogatot, szegény ember pedig, főleg kézmüves, iparos inga-órát sohase vegyen.

Az ilyen óra csak örököl jószág lehet, de ők — sajnos — soha sem örököltek még oly kicsi fali órát sem.

Montrongeban czukorka üzletük volt. Boltjuk igen picziny volt és ép oly egyszerü, minden fényüzés nélkül. A butorzat három székből meg az irodai helyiségben szükségesekből állott; semmi eredetit, semmi eszményit itt ugyan látni nem lehetett a szószoros értelmében köznapi, divatját mult üzlet volt.

Ehhez járult még az a szomoru körülmény is, hogy a sarkon, üzletükkel szemben igen elegáns füszerkereskedés volt, azt hiszem, ebből már most könnyen megérthető, miként lehetett, hogy a szegény öregeknek harmincz álló éven keresztül ezer franknál alig volt több évi bevételük.

De arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy Virginia leányukat is maguk neveltek föl. Virginia valóságos angyal; nem olyan, mint a mai leányok, kik csak a hiuságban, a cziczomázásban lelik föl egyedüli örömüket, — vallásosan nevelték őt és igazi gyermeki ragaszkodásra, őszinte tiszteletre tanitották szüleivel szemben.

Kedvességével ügyessége versenyzett. Kitünően értette a háztartást, s emellett az üzletben is nagyon használhatták, a könyvvitel vérében volt.

Röviddel ezelőtt egy csinos, fiatal, szerényebb fizetésü hivatalnokhoz ment férjhez. — Szülei ekkor háromezer frankot adtak neki Lajos-aranyban, a mi szegényekre nézve egész vagyon volt Virginia boldoggá lett.

Az öregek igen szerényen éltek. Egy szoba, egy konyha volt lakásuk. A szoba szalon volt, a konyhát ebédlőnek használták. — Büdzséjüket jobban tudták egyensulyban tartani, mint a legelőrelátóbb pénzügyminiszter, ujságot csak akkor vettek, midőn telt torokkal hirdették az elárusitók a szenzácziós eseményeket, gyilkosságokat, vasuti szerencsétlenségeket.

Antal apó nem dohányoz, Katalin néni burnótra nem költekezik és sajátságos, volt mégis valami rendes, rendkivüli kiadásuk. — Ugyan kiért, mire? Egy magnetikus álomban jövendőmondó asszonyra.

Rendszerint hozzáfordultak, s mi lehetne természetesebb, mint hogy minden szavát szentül hitték.

Mennyire kielégitő, mennyire helyes, mennyire igaznak bizonyult jövendölést mondott harmincz év óta a „jósnő“ az öregeknek: megjövendölte Virginia fogzását, hogy máshoz férjhez nem mehet, csak szökéhez (a miért is minden barnát visszautasitottak), — hogy az öreg Antal bácsi podagrás lesz stb. stb.

A jövendőmondó egyénisége ellen semmi

Mai lapunk 8 oldal.

00000074

lehetett becsukatni, mert késön jöttek rá piszkos dolgainak. De azért, ha vagyonát csalással szerezte is, lehet Magyarországon főispán, csak tudjon erőszakos lenni. Ez a piszkos hullám ömlött ki a rövid vita alatt és szennyel, piszokkal lepte el az egész költségvetést.

Hanem azért az ellenzék hallgat, minek is beszéljen olyan kormánnyal, amely Szalavszkyakkal igazgatja az ország egy némely vidékét.

A tüzoltó egyesületről.

A tüzoltó egyesület közgyülése alkalmával, már jeleztük, hogy tudomásunk van az egyesületnél üzött vissza élésekről s már akkor kérdést intéztünk a vezetőséghez az iránt, hogy Fiáth Pál báró főispánt felvilágositották-e ezekről a visszaélésekről, mert ha nem, ugy nem lesz alkalma e visszaéléseket megszüntetni s az az ő elnüksége alatt is folyni fog tovább.

Miután nem bizunk benne, hogy e visszaéléseket csakugyan elmondották a főispánnak szükségesnek tartjuk őt a nyilvánosság előtt figyelemeztetni mik történtek az egylet kebelében. Ezt különösen alkalomszerüvé teszi az a levél, melyet *Tögl* Imre, a tüzoltó egyesület volt szertárnoka saját igazolására lapunkhoz intézett. Ime a levél:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Miután nem vagyok a Fejérmegyei Napló rendes olvasója, igy a folyó évi jannár hó 19-én megjelent lapszám „A tüzoltók közgyülése“ czimü közleményről is csak most utólagosan vehettem tudomást. — A fent hivatkozott közlemény utolsó soraiban az önkéntes tüzoltó testület ügykezelésében előfordult visszaélésekről megemlékezve személyemnek megérintésével olyan czélzatot látszik magán viselni, mintha ezek a visszaélések az én szertárnoki müködésemnek következményei lennének.

Ugy magán életem, mint a közéletben rövid évek alatt kifejtett müködésem minden alkalommal odairányult, hogy egyéni becsületességemet minden kétséget kizárólag megőrizzem. Éppen azért kötelességemnek tartom, hogy a személyemet és egyéni becsületességemet kétségbevonni látszó czikket a reám vonatkozó részében a leghatározottabban visszautasitsam.

Miután azonban a Tekintetes Szerkesztő ur az első izben küldött czáfolatomnak helyt adni nem akart azzal az indokolással, hogy az egyesület kebelében előfordult visszaélésekről biztos tudomása van, igy csak oly irányu czáfolatomnak ad becses lapjában helyet, a mely szertárnoki müködésem tisztességes betöltését tényekkel igazolja. Röviden a következőkben számolok be, hogy szertárnoki müködésem alatt az egylet érdekében mit és hogyan tettem.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy szertárnokká történt megválasztatásom alkalmával a szertárt nekem senki át nem adta. Én ennek daczára az egylet tulajdonát képező tárgyakat minden alkalommal a legszigorubb felügyelet alatt tartottam. Ha néha minden jó indulatom daczára az egylet szertárában meg nem engedett esetek fordultak elő, az legkevésbbé róható fel nekem. Nem pedig annál kevésbbé mert én minden adott esetben a tapasztalt rendellenességet igyekeztem lehetetlenné tenni.

Erre vonatkozólag felemlitem azon esetet, midön Paulovits Ferencz alparancsnok az egyesület szertárából a csiga köteleket tudtom és beleegyezésem nélkül a tavaszi szőlőültetéshez igénybe vette. Én akkor ez esetet a választmány elé terjesztettem s ezzel kötelességemnek eleget véltem tenni.

Tekintetes Szerkesztő urnak azon állitásait, a melyeket nekem, a számlákra és a városi tüzoltók által tulmennyiségben elfogyasztott világitó és egyébb anyagokra vonatkozólag tett, kötelességem megjegyezni, hogy igaz, több ilyen számla jött be, a mit én nem fogadhattam el, mert a városi tüzoltók oly bevásárlási forrásokat kerestek beleegyezésem nélkül, a melyek az érdekeiket legyezgették.

Nem való azonban az, mintha én a 3 métermázsa kék gálicz és 25 kiló szalmiak sóról szóló számlát kifizetés végett aláirtam volna. A mi pedig a 130 forintos petroleum számlát illeti, az nem az én ellenőrzésem alá tartozott.

A mint a fentiekből is látható, én egy évi szertárnoki müködésem alatt nemcsak kötelességemet el nem hanyagoltam, de sőt minden alkalommal a legnagyobb jóakarattal azon voltam, hogy az egyesület érdekeit minden irányban megvédelmezzem.

Ezeknek elmondása után reménylem, hogy tek. Szerkesztő ur becses lapjában személyemre vonatkozólag minden kételyt kizárólag felvilágositja a közönséget, hogy az én szertárnoki tisztességemhez semmi kétely nem fér és csak rosszakaratu, gyülölködésében elvakult ember vállalkozhatott arra, hogy a tek. Szerkesztő urat ily informácziókkal vezesse félre, a melyeket a leghatározottabban kötelességem visszautasitani.

Maradtam teljes tisztelettel:

Tögl Imre
szakasz parancsnok,
volt szertárnok.

E levélre mindenek előtt kijelentjük, hogy Töglt nem volt szándékunk gyanusitani, és csak azért emlitettük meg őt, mivel tudomásunk van róla, hogy éppen azért mozditották el a szertárnoki állástól, mivel nem volt alkalmas eszköz a visszaélések folytatására. Tudomásunk van róla, hogy Paulovits egyáltalán nem akarta őt a választmányba jelölni s hogy mint szakasz parancsnok oda mégis bejutott az csak onnan van, hogy a müködő csapat hallani sem akart kibuktatásáról. Hogy miért volt Tögl utjában a parancsnokságnak azt eléggé jelzi a levelében is felemlitettek, a melyek egynémelyikét meg kell magyaráznunk.

A tüzoltók szertárát nem adták át sem a mult évben sem ezuttal a szertárnoknak. A leltári átadás nélkül pedig, hogyan ellenőrizhetik az egylet tulajdonát képező szereket?

De a lelkiismeretlenséget az jellemzi leginkább, hogy Paulovits a mult év tavaszán a szőlőültetéshez a tüzoltó egyesület tulajdonát képező csiga köteleket vitte ki. *Ott aztán megázott, sárral bekenődött s félig rohadtan került vissza a szertárba.* Amint Tögl is jelzi levelében ez ügyet a választmány elé vitte s ott Paulovits azzal védekezett, hogy azért vitette el, *mivel sürgős szüksége volt kötélre.* És a választ-

---

kifogás sem volt tehető. Adél — igy hivták a kedvelt személyt — kisasszony volt még, ki különben évek óta rendes vevőjük, söt már az üzlet alapitása óta — akkor is már felnőt kisasszony volt — az öregekkel ezen uton ismeretséget kötött. Sem kártyát vetni nem tudott, sem vadmacskát nem tartott, kitömött baglya sem volt, annyira különös jósnő volt, söt mi több! még hajfonatot sem kért, ha jóslásra került a sor. És mégis már eleve megmondta bizonyos időben és körülmények között, hogy kliensei közül ki fog meghalni.

Csak lépj ilyenkor közel hozzá, fogd meg kezét és ő a szerint, a mint méltó vagy rá, vagy sem, jósol vagy nem. A kiknek beszél, azok hisznek, a kik előtt hallgat, azok reménykednek.

Antal apónak és Katalin anyónak azonban mindig megnyitotta jós ajkait. Ezek pedig annyi odaadással és bizalommal hallgatták, hogy képesek lettek volna inkább áldozatot hozni és sem enni, sem inni, ha erre is került volna sor.

Most is az év azon szakába és oly körülmények között élünk, midön Adél kisasszony alszik.

Most délután is az öreg Antal bácsi megfordult nála.

Már öreg este volt, mikor hazatért. Nyájasan, jó kedvvel fogadta őt. Katalin minden áron jó hirt várt, de csalódott, Antal szomoru arczkifejezése elárult mindent.

— No anyukom meghoztam a hirt! mondá a levertség mozdulatával.

— Milyen hirt? Ne aggaszsz!

— A világ végét!

— Micsoda világ végét? Megörültél?

— Dehogy! itt a világ vége! Nagyon világos, nem érted? Nyolcz nap mulva itt lesz, jó öregem, mához egy hétre d. u. három órakor vége mindennek!

— Biztosan tudod, Tóni?! Egészen biztos vagy benne?

— Teringettét! hát mikor tévedett már Adél kisasszony?

— Óh! soha, soha. Ilyen okos lény nincs több a földön!

— Katalin kétségbeesetten dől egy karosszékbe, fejét tenyerébe rejti és keservesen sir.

— Borzasztó! a jó Isten végkép elhagyott?!

Könyázott arczán hirtelen mosoly derül, majd igy szól:

— Egyébiránt mit is akarsz, ha az egész világ megsemmisül? . . .

— Igazad van ez is vigasztalás! — mormogta a fogai között Antal bácsi — De hát én még legalább egy pár évig szerettem volna élni.

Katalin fölkelt, egypárszor nagy léptekkel végig méri a szobát s nygodtságát visszanyervén igy folytatja beszédét:

— Én ezen különben egy csöppet sem csodálkozom! A jó Isten elvégre is megunhatta, hogy ma már semmit sem hisznek az emberek és mással nem is törödnek, mint a pénzzel és ruházkodással. Az emberre rá se hederitenek, ha nincs elegánsan öltözködve.

— Mindegy! — viszonzá Antal — én mégis szerettem volna még élni.

— Hát nem bánom, legyen bármi, de a szegény Virginia mit fog csinálni?! szeretett, jó Virginiám! — igy sirt, zokogott tovább Katalin.

— Én is szörnyen fölháborodtam. Hiába dolgoztunk egész életünkben, mindent megvontunk magunktól, minden fillért, mielőtt kiadtuk volna, kétszer is megnéztünk, soha emberfiának egy garassal sem okoztunk kárt, Virginiát sok áldozattal valahogy fölneveltük, kiházasitottuk... és mindez miért? ugyan mond csak asszony! Hogy most a világ végét megérjük? Borzasztó! nekem soh'se volt szerencsém!

— Nos, talán nekem volt?

— Szivemből sajnálom, hogy éltemben sohase mulattam, megmondom, a mint gondolom.

— Én is!

— De még egy hitvány fali órát sem vettünk.

— Még ezt az egyedüli óhajunkat se elégitettük ki!

— Tudod mit? most veszünk egyet ugy sem kell kifizetnünk.

— Ugyan hová gondolsz?! Hát adósok maradjunk vele?!

— Dehogy! azt mondjuk, hogy mához egy hétre kifizetjük. Ámde nyolcz nap mulva ő sem kérheti már tőlünk!

— No ezt nem gondoltam volna felőled, Tóni, ez már csak mégis csunya dolog volna! Igazán nem értelek!

— Én se téged! Mit akarsz kérlek?! Majd talán kifizetem, nem? mikor harmincz év óta mindig bosszant ingaóráival, mikor biztosan tudom, hogy nyolcz nap mulva se órás se óra többé! Talán csak nem képzelsz ennyire ostobának!

— Igazad van, — szólt csendes megnyugvással Katalin — hisz jövő szerdán itt a világ vége!

00000075

mány tudomásul vette ezt. Senki nem emelt szót azért, hogy az egylet tulajdonát magánczélokra használják. Senki nem mondotta neki, hogy ha sürgős szüksége is van, kap a kereskedésben kötelet mindég.

A városi kertész a tavasszal 50 rózsafáról állitott ki a tüzoltó egylet részére számlát s e rózsafáknak *egyharmad részét ültették* el a tüzoltó örtanyán, a többire vonatkozólag Paulovits adhatna felvilágositást. Hát az alparancsnok rózsafáit az egylet szokta fizetni?

Hogy a vezetőség ilyen lelkiismeretlensége minő buzditás a városi tüzoltókra azt élénken bizonyitja, hogy *Offner* Mór Szögyény Marich-utczai kereskedésében a mult évben a városi tüzoltók *3 métermázsa rézgálicsot és 25 kiló salmiak sót* vásároltak az egylet számlájára. Ez a rengeteg mennyiségü rézgálicz állitólag a tüzjelző állomások telepeinek táplálására lett volna szükséges. E telepek azonban a legmerészebb számitással sem fogyaszthatnak el *60—70 kiló rézgálicznál többet.* Mi lett a többivel? — Mondják, hogy a városi tüzoltók mellékfoglalkozásképpen üzik a telepjavitásokat a városban és ezt látszik bizonyitani a 25 kiló salmiak só is, mert a tüzjelző állomások elemeinél *salmiaksóra nincs is szükség.*

A petroleum fogyasztás a mult évben oly nagy volt, hogy e czimen 130 frtot fizetett a tüzoltó egylet. Talán jobban megérti mindenki, hogy milyen rengeteg összeg ez a szükséglethez képest, ha felvilágositásképpen megmondjuk, hogy ezt a sok petroleumot *két kis lángu lámpa fogyasztottta el,* a mely egész éjjel ég.

Most nem akarunk ez ügyről többet irni. Azt hisszük a főispán ebből megfogja érteni, hogy mint a tüzoltó egylet elnökének, mit kell tennie, hogy a visszaéléseket a jövőben lehetetlenné tegye, nehogy az ő elnökségének ideje alatt is hasonló dolgok történjenek.

Bünös-keresés.

Az egész városban nagy érdeklődéssel tárgyalnak az emberek most egy esetet, a melyet a meggondolatlanság, vagy még inkább a személyes gyülölködés fujt fel nagygyá.

Lapunkban is említést tettünk arról a tüzesetről, a mely e hó 15-én *Lövy* Adolf Jókai utczai üzletében fordult elő. Ez a tüzeset szolgál hátteréül a legujabb botránynak. A városban keringő különböző verziókkal szemben a valódi tényállást a következőkben ismertetjük.

A nevezett üzletben felhalmozott áruk biztositva voltak a „Duna" biztositó társulatnál, melynek helyi ügynöke *Kovács* Dezső. — Mikor a nevezett biztositó társulat felügyelője a kár fölvétel végett kintjárt, Kovács mindent elkövetett, hogy a kárfelvétel barátságos uton megtörténjék, a mely alkalommal a társulat és a magán fél is megvolt elégedve az egyezséggel.

Történt azonban, hogy a Löwy féle üzlet vezetője, kinek *Polcser* Péter alkapitánynyal több izben kellemetlensége volt, nem a legudvariasabb formában kérte ki az ártatlansági bizonyitványt, miért is az alkapitány kijelentette, hogy az ártatlansági bizonyitványt csak az üzlet Pécsett lakó tulajdonosának Löwy Károlynak adja ki. Az üzletvezető akkor elment *Havranek* József polgármesterhez panaszra az alkapitány ellen. A polgármester azt mondotta, hogy ha vizsgálatot nem inditott a rendőrség, ugy kötelessége kiadni az ártatlansági bizonyitványt. Miután azonban ahhoz joga van, hogy az üzletvezetőtől ezt megtagadja, azt tanácsolta neki, hogy forduljon Kovács Dezsőhöz, a kinek kötelessége a rendőrségnek kiadni az ártatlansági bizonyitványt, mint a biztositó társulat képviselőjének.

Az üzletvezető a mult hét végén felkereste *Kovács* Dezsöt és elpanaszolva, hogy az ártatlansági bizonyitványt nem akarják neki kiadni, a polgármester tanácsára hivatkozva kérte, vegye ő ki a rendőrségtől az ártatlansági bizonyitványt, a mit Kovács készséggel meg is igért. Az üzletvezető aztán hálásan emlitette fel Kovácsnak azon szives közreműködését, a melyet a kárfelvétel alkalmával tapasztalt s megköszönve néki, hogy az ő általa képviselt biztositó társulat olyan igazságosan járt el velük szemben, hálájuknak elismeréseként egy zárt boritékot tett az asztalra.

Az üzletvezető távozta után *Kovács* felbontotta a boritékot s nagy meglepetésére abban 200 forintot talált. Még fel is emlitette jelenlevő könyvvezetőjének, hogy milyen gavallér emberek, hogy csekély fáradozását ilyen szépen jutalmazza meg.

Később azonban eszébe jutott, hogy e magas honoráriumot a biztositó társulat, vagy más valaki félremagyarázhatná, azért egy nyilatkozatot állitott ki, a melyet harmadnap, midőn az ártatlansági bizonyitványt átadása végett Löwyhez elment, az üzletben a *segédek jelenlétében felolvasott* és kérte, hogy ezt irja alá, a mit *Löwy* készségesen meg is tett. Ez a nyilatkozat a következőket tartalmazza:

„Ezennel kinyilatkoztatom, hogy Kovács Dezső urnak mai napon átadott 200 frttal az illetőnek ama tevékenységét dijjaztam, melyet az illető az üzletben volt tüzeset alkalmával szükséglendő okmányok s különösen ártatlansági bizonyitványom beszerzése érdekében kifejtett."

A Löwy-féle üzletben van alkalmazva a *Krausz* család egyik tagja, a ki ugy látszik helytelen informácziót adott ez irat tartalmáról övéinek, kik azután siettek a polgármesternek besugni, hogy Polczert megvesztegették. A polgármester pedig ismeretes arról, mennyire szereti a keményfejü alkapitányt, s ezért magához hivatta Kovács Dezsöt és formális vallatás alá fogta. Tegyük hozzá, hogy nagy erélylyel vallatta!

Kovács csakhamar észrevette, hogy a polgármester tévesen van informálva a kezei között levő irat tartalmáról, s ezért szivesen ajálkozott, hogy az iratot elhozza.

Mikor a polgármester az iratot átolvasta, azonnal látta, hogy bizony abban nincs semmi olyas dolog, ami alapul szolgálhatna, hogy Polczer ellen felléphessen, hogy azonban a felsülést palástolja Kovács Dezső ellen forditotta az egész dolgot s azt szeretné reá kisütni, hogy ő a rendőrség megvesztegetésére kapta vagy kérte a pénzt.

Ez a való tényállás, a melyből világosan látható, hogy milyen könnyelmüen fujták fel ezt az esetet a polgármesteri hivatalban. Egy tisztességes ember nevét ily botrányosan meghurczolni, minden igaz alap nélkül, ez ujabb oldala a mi szerencsétlen adminisztrácziónknak Ha bünös üldözéséről, ha visszaélés ostorozásáról van szó, ugy mindég az elsök között vagyunk; de sokkal többre becsüljük az *igazságot,* sem hogy azt feltünési vágyból, vagy szenzáczió hajhászatból valaha is feláldozzuk.

De látható ebből az esetből az is, hogy a

Az öreg pedig a tekintély teljes tudatában megkönnyebbült szivvel tette hozzá:

— Minden bizonnyal három órakor. Nemsokára lesz óránk, mit soha kifizetni nem kell. Hej! ez — édes bosszum a keserü sorson!

Óh, mily boldogság! Mennyire disziti a kandallós szobát. Bronzból készült, gazdag aranyozással. Stylusa II. Henrik korára vall. Az óra czimlapját khimerák és liliomok ékesitik. Homlokzatán sisak emelkedik ki, talapzatán pedig az 1558-iki évszám kevélykedik.

Az órás azt is mondta:

— Kifizethetik nyolcz nap mulva, vagy akár két hét mulva mulva is, ha tetszik, legalább meggyőződnek róla, milyen pontosan jár.

— Jó, jó! — suttogta félénken Katalin — ugy-e öreg?

Ime már hét nap és hét éj is elmulott, mióta elragadtatva szemlélték az öregek az uj butort; el-elnézik óraszámra, el-elhallgatják, mint üti egész nap. Eddig még mindig számlálgatták, hogy délben és éjfélkor a tizenkettőt elüti-e pontosan?

De mindennek van vége, ez sem lesz másképp. Ma már szerda van; a delet is elharangozták, csak három rövidke óra még az élet.

Különben öket készen találja a halál; elvégezték minden kötelességüket, szépen meggyóntak és áldoztak, felöltötték vasárnapi ruhájukat, megakarnak halni.

Már a háromnegyedet is elütötte, halálsápadtak, kéz-kézben. Keblük a nagy izgatottságtól piheg.

— Nemde sötétség lepi el az egész földet és majd halljuk az utolsó itélet trombitáit, kürtjeit? — kérdezi Antal apó.

— Persze, hogy úgy van, tudhatnád!

Katalin keresztet vet magára, kezeit imára kulcsolja, mély csönd.

A harsona csak nem akar megszólalni. Már három óra van, délután világos nappal.

— Isten veled Katalin!

— Isten veled Antal!

Ujra csend állott be. Semmi, még mindig semmi! Mozdulatlanok, némák, szempilláik becsukvák, meg se moczczannak, buzgóan imádkoznak.

Végre is megunják a dolgot. A óra ketyegése, az utczai élet mindinkább élénkülő lármája a valósághoz vezeti öket vissza. Kinyitják szemeiket.

— Mi élünk még — mondják ök. — Hát lehetséges ez?

Négy óra felé jár már az idő. Antalon erőt vesz a bátorság, fölkel. Kinyitja az ablakot. Ugy látszik igyekszik a járom alól szabadulni.

— Mit csinálsz? — kérdi tőle az aggodalmas Katalin.

— Kinézek az utczára, azt hiszem, ehhez csak jogom van!?

— Mit látsz kinn?

— Nyugodt embereket, kiknek eszük ágában sincs meghalni!

— Tehát Antal . . .

— Semmi tehát . . .

Felháborodott lélekkel ott hagyja az ablakot és izgatottan föl és alá jár a szobában. Arcza már nem levertséget árul el, hanem örömet.

— Tudod mit anyukom? — igy folytatja nygodtabb hangon — a te Adél kisasszonyodnak világ vége jóslata ostoba vastag tréfánál nem egyéb!

— Az én Adélom?! A mi jósnőnk?! hogy is gondolhatsz ilyet!

— Pedig nekem igazam van, én többet egy hunczut szót se hiszek! Friss levegő kell nekem elmegyek egyet sétálni.

— De Antal, én ezt megtiltom neked! Az Istenre kérlek csak nem akarsz az utczán meghalni?!

Katalin könyörgésre fogja a dolgot, Antal marad.

— Na, jó van, nem bánom, nem ellenkezem, de adj már valamit enni, mert éhes vagyok, mint a farkas.

Katalin legizletesebb ételekkel szolgál, Anjóizüen fogyasztja el, nevet, énekel. Csodálja ezt a hitetlen embert. Nézi-nézi, csak bámulja tovább. — Lefekszik és elalszik, ő pedig virrasszt.

Az éj nyugodtan elmulik, másnap reggel friss egészségben ébredt föl és örömtől ittasultan fölkiált!

— Látod Adél becsapott minket!

Fölkel, felöltözik, örül az életnek. Majd hirtelen észreveszi az ingaórát és a legparányibb melankolia nélkül igy szól:

— Ejnye még ezt is ki kell fizetni! No jó, majd én még ma elmegyek, eladok egy „Páris-városi részvény"-t és rögtön kifizetem az órást. Eddig becsületes voltam, ezentul is az leszek!

— De hisz ez nem oly sürgös! dünnyögte Katalin.

— Hogy-hogy? Nem sürgös? Hát azt gondolod, hogy én azt az órást, kit harmincz

00000076

polgármester erélyét rosz irányban használja fel. A helyett hogy ott keresne és kutatna, a hol visszaélésről van szó, a hol találna bünöst is, ráveti magát az ártatlan emberekre, és a becsületes emberek sorában keres bünösöket.

Ki tudná megmondani, meddig fog tartani még ez a felfordult állapot?

Kovács Dezsőnek meghurczoltatásáért szolgáljon elégtételül az a nagy fölháborodás, a mellyel a polgármester igaztalan eljárását mindenütt tárgyalják!

HIREK.

— **Jótékony alapitvány.** *Prifach* József pápai praelátus, nagyprépost ismét szép tanujelét adta jótékonyságának. A székesfejérvári káptalannál 1500 forintos alapitványt tett, amelynek kamatai évenként egyenlö arányban a *sóskuti, ettyeki* és a *sukorói* róm. katu. jellegü elemi iskolába járó szegénysorsu tanulók tankönyveinek és jrószereinek beszerzésére fordi-tandó. A jótékony alapitvány az esetben, ha a nevezett iskolák államosittatnának, a székesfejérvári káptalan belátása szerint más czélra fordi-tandó. — A nemeslelkü főpap eme jótékony alapitványa méltán sorakozik többi jótéteményei közé, a melyek emberbaráti szivének már annyi maradandó emléket emeltek.

— **Fogadó-est Szögyény nagykövetnél.** Monarchiánk berlini nagykövete, *Szögyény-Marich* Lászlónál e hó 26-án a nagykövetség palotájában fényes fogadó est volt, a melyen megjelentek a német császári ház tagjai közül *Lipót* herczeg és neje, *György* herczeg, valamint a braunschweigi régensherczeg két fia. Ott voltak aztán nagy számban a főrangu udvari méltóságok, a tábornoki kar, a miniszterek, a diplomáczianak majdnem összes berlini tagjai, a tudomány, müvészet, irodalom és a sajtó számos kitünösége, valamint a berlini osztrák-magyar kolónia vezető emberei. 11 óra felé megjelent *Bismarck* Herbert gróf is. Mintegy 300 meghivott volt jelen. Magyar czigányzene mellett tizenkettedfél órakor kezdődött a táncz.

— **Közgyülés a városnál.** Székesfejérvár törvényhatósága január hó 31-én d. e. 9 órakor a városház tanácstermében rendes havi közgyülést tart.

— **Játék közben.** Nem való fegyver a gyermek kezébe! Régi igaz közmondás ez, melyet azonban a gyermekek s néha a szülök sem méltányolnak kellöen. Pedig nap-nap után akad szomoru tanulság a szülök könnyelmüsége és gondatlanságának gyászos következmányeröl. *Bakonysárkányban*, mint tudósitónk irja, e hó 20-án *Gohl* Pál 13 éves fiu játék közben véletlenségböl revolverrel nagy anyja *Bisztricz* Pálné czombjába lőtt. A szülök, kik nem voltak otthon, a szerencsétlenség hirére haza siettek, ápolás alá vették a sebesültet, majd korházba szállitották. Az esemény nagy izgatottságot okozott a községben. Sokan a véletlen müvét látták a szerencsétlenségben, sokan pedig a szülök hanyagságát. Hogy 13 éves kis fiu töltött revolverrel játszék, bizony az a szülök lelkiismeretességére mutat! Különben az illetékes hatóság már vizsgálatot inditott.

— **Ipartestületi alapszabályok.** A helybeli vendéglösök, kávések, italmérök és pinczérek ipartestületi alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta a 25. §. kivételével, mert törvény szerint az esetleg feloszló ipartestület vagyona csakis közhasznu czélokra fordi-tható.

— **Könnyelmü.** Az iskola-utcza csendjét e hó 26-án este 6—7 óra között gyors léptek zaja zavarta meg. Egy sötét alak iramodott végig a szük utczán, kezében szép kövér pulykát és tyukot tartott. A fögymnázium közelében beléütközött egy rendörbe s erre még jobban meggyorsitotta lépteit s a vergődö tyukot, melyet kezéböl kiejtett, ott hagyta a kövezeten idegen emberek martalékául. *Bárány* István rendör ekkora könnyelmüség felett megcsóválta a fejét. Utánna kiáltott, hogy a tyukot elvesztette. De a pulykás ember nem jött vissza, söt még jobban szaladt. Erre a rendör is futásnak eredt a sötét alak felé s hosszu, kitartó hajsza után szemébe tekinthetett a könnyelmü embernek. Bárány István rendör *Majsai* Istvánt ismerte fel benne, a ki ettöl a percztöl kezdve felette megváltozott. Elkezdett tántorogni, beszéde értelmetlen és hebegö lett. Ilyen állapotban támolygott el a városházára *Bárány* István rendör támogatása közben. A rendörkapitány elött beismerte, hogy lopott, de „ittassága" folytán nem emlékszik, hogy honnan lopta. Másnap segitségére jött *Kubik* Lőrincz könyvkereskedö, ki éppen azt panaszolta, hogy lakatos-utczai házából egy pulykát és tyukot elloptak. Az illetékes biróság elfogja venni *Majsai* kedvét majd a tyuklopástól.

— **Veszett kutyák.** Ugy látszik, hogy Székesfejérváron állandó rovatot kell nyitni a lapoknak a veszett ebek garázdálkodásairól szóló tudósitásaiknak. *Halász* János helybeli lakost folyó hó 24-én *Halász* József salitrom-utcza 14. szám alatti lakos ebe megmarta, az eb vesztegzár alá helyeztetvén lebunkóztatott s rajta az állatorvos veszettség betegséget konstatált. Reé István rendörtökapitány Halász Jánost az első orvosi segély megadása után a budapesti Pasteur-féle intézetbe szállittatta, a salitrom utczában pedig és környékén 40 napi vesztegzárt rendelt el. — Igazán szeretnénk tudni, valóban nem áll a fökapitánynak rendelkezésére olyan intézkedési hatalom, hogy végre megszüntesse ezeket a veszett állapotokat itt a városban. Több miut egy féléve folytonosan ismétlődnek a veszett ebmarások, és nem birnak ennek véget vetni!

— **A konkurrensek viadala.** *Müller* Vilmos pereczes és *Virág* Ferencz narancselárusitó a mai heti vásár alkalmával nyilt piaczon összeverekedtek s egymást jól megverték, mig nem az örszolgálatot teljesitö rendör a verekedőket szétválasztotta s a rkapitányság elé állitotta, a hol *Polczer* Péter a nevezetteket egyenkint egy napi rendöri elzárásra és 5 frt pénzbüntetésre itélte.

— **Agyonlötte magát.** *Bicskéröl* irja levelezönk, hogy *Berkes* Ferencz 44 éves budapesti lakos e hó 15-én testvéréhez Bicskére utazott s ott egy forgópisztollyal agyonlötte magát. *Berkes* hozzátartozóit mélyen megrenditette a váratlan szerencsétlenség, melynek okául gyógyithatlan betegségét emlitik.

— **Sorozás.** Már közeledik márczius, a 21 éves legénykéknek nevezetes hónapja. — Egyesek már előre próbálgatják a katonás lépéseket, fordulatokat, gyakorolják izmaikat s az utczán észrevétlenül minden bakával összemérik magukat és sugárzik az arczuk, ha pár ujnyival magasabbak, mint valamelyik bakancsos. Mások örökösen a melbőségüket mérik, köhécselnek száz meg száz betegséget és kórtünetet fedeznek fel magukon s minden embert megkérdeznek: „Ugy-e nem válok be?" Az idei sorozás alá kerülö, 1877-ben született székesfejérvári járáshoz tartozó hadkötelesek sorszám huzását tegnap délelött tartották meg a vármegyeház kistermében.

— **Megbirságolt csontgyüjtö.** *Brick* Lipót helybeli lakos, öszeres, iparhatósági jogositvány nélkül csontgyüjtö telepet létesitett *Wohl* Zsigmond Széchenyi-utcza 117. számu házában, a hol folyó hó 25-én váratlanul vizsgálatott tartott *Reé* István rendörfökapitány; a meglepetés készületlenül találta Bricket, mert a telepen 30—40 zsák csontot talált a fökapitány, a ki a jogosulatlan iparüzöt 100 forint pénzbirsággal sujtotta. Ezzel egyidejüleg a helyszinén megjelent bizottság konstatálta, hogy a csont raktározására használt kamara oly rozzant állapotban van, hogy életbiztonsági szempontból lerombolása válik szükségessé, a mit Reé István rendörfökapitány nyomban el is rendelt.

— **Leomlott fal.** *Nagy* József 26 éves *dunapentelei* lakos e hó 25-én a budapest-eszéki országut mentén levö utkaparóház falát akarta lebontani, azonban munkaközben a fal leszakadt s Nagy Józsefet maga alá temette. A segitségére sietö emberek kiszabaditották az omladék közül s hazaszállitották, de a sulyos sebesülés következtében pár óra alatt kiszenvedett.

— **Felakasztotta magát.** Mint levelezönk irja folyó hó 22-én *Pátka* községben *Horváth* József 54 éves özvegy ember saját lakásában egy gerendára felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka valószinüleg búskomorság. Felesége öngyilkossága után nagyon a busulásnak adta magát s elkeseredésében ö is eldobta magától az életet. Felesége öt hónapja halt meg.

Törvénykezés.

— **Végtárgyalások.** A székesfejérvári kir. törvényszék 1898. év februáriusában a következö bünügyi végtárgyalásokat fogja megtartani. 1-én: Fehér Márkus rág. véts. Sinka Ferencz és trsa s. t. sért. véts. Pable Antal hasz. vád. bünt. 5-én: Szatmári József s. t. sért. véts. Székely János ham. vád bünt. Tordony Antal lop. bünt. és véts. 8-án: Koncz István vétk. bukás véts. Darabos István lop. bünt. Kolompar György József lop. bünt. kisérl. 9-én: Hozák András szán. emb. ölés bünt. kisérl. 12-én: Horváth János szánd. emb. ölés bünt. Löwy Antal lopás bünt. Zácsik Ferencz lop. bünt. kisérl. 15-én: Pillitz Lajos s. t. sért. bünt. 16-án: Rózsa Sándor és társai vagyon rong. véts. Sárközi Sándor köz- és mag. okirat ham. bünt. Lechensteiner Aranka sikk. véts. Beszteri Bernát szánd. ember ölés bünt. 19-én: Segal Náthán és társa hat. el. erösz. Dajka Balázs rág. véts. Haán Ignácz ham. tan. bünt. Hibácskó György, s trsa lop. bünt. 22-én: ifj. Kozma István köny. test. sért. véts. Horváth Mihály hat. el. erösz. bünt. Siki Ferencz és trsa lop. bünt. 23-án: Német István és társai s. t. sért. bünt. 26-án: özv. Matus Pálné emb. ölés véts. Budai János gyilk. bünt.

éve ismerek, rászedhetném? Ez ugyancsak furcsa töled Katalin!

És ezzel véget ért a zsörtölödés, Antal a részvénnyel a városba ment, rövid idö mulva hazatért. Megreggelizett. Nyugodt volt teljesen, de feleségét még most is folyton pirongatta, hogy mondhatott olyat, hogy nem kell kifizetni az órát!

*

Virginia is eljött hozzájuk látogatóba, elmondották neki a történteket. Jót mulatott a naiv öregeken. De öröme határtalan volt, hogy végre az öregek ily szép órához jutottak. — Igérte, hogy másnap férjével megfogja öket látogatni ujból.

Vasárnap tizenegy óra volt. A fiatalok ebédre hivatalosak voltak.

— Asztalhoz! — kiáltotta vigan az öreg ur.

— Lakmározzunk jóizüen, Katalin legalább meg fog örülni.

Antal az órára nézett. Koczintottak. Antal bátyánk elkiáltotta magát:

— Csönd, hallgassatok!

Hallgatott mindenki. Az óra tizenkettöt ütött.

Tónim, de megijesztettél, azt gondoltam itt a világ vége!

Az öreg azonban annyira megnyugtatta a kedélyeket, hogy a karácsonyi és Szilveszterestei programmot is megállapitották mindjárt, mert ök nem hiszik, hogy valamikor Adél kisasszony ujra játékot üzhet velük!

És azóta jó egészségben, vidám kedéllyel át is élték az ünnepeket.

Igy jutottak az öregek fali órához.

00000077

SZINHÁZ.

Szinházi műsor

1898. január 30-tól február 6-ig.

30-án. Vasárnap d. u.: **A kikapós patikárius**, este: **A vereshaju.**
31-én Hétfőn **Nebántevirág.**
Február 1-én Kedden **Szegény ifju története.** (Gyurman Alice jutalomjátéka.)
2-án Szerdán d. u. **Ördög mátkája**, este: **Lelencz.**
3-án Csütörtökön **Napraforgó.** (Tomcsányi Russi jutalomjátéka.)
4-én Pénteken **Szép Heléna.**
5-én Szombaton **Kukta kisasszony.**
6-án Vasárnap d. u. **Tót leány**, este: **Kukta kisasszony.**

Szalkay szintársulata. Mikor kiadták tavaly *Szalkay* Lajosnak a szinházat, mindenfelől felhangzott a panasz, hogy *harmadrangu* társulatot kapunk. Mikor megérkezett a társulat gyönge de igyekvő társulatnak látszott s a helyi sajtó mindent elkövetett a társulat támogatására abban a reményben, hogy ha jól megy, majd az igazgató is megerősiti társulatát s hálás lesz a közönség pártfogásáért és e háláját ugy fogja leróni, hogy keresni fogja mindenben kedvét a közönségnek. A társulatnak itt léte alatt olyan bevételei voltak, mint még eddig egy társulatnak sem, de a hála elmaradt. Az igazgató csak azzal törődött, hogy miképpen zsákmányolja ki jobban a közönséget Hetenként 8 előadást rendezett, ha ünnep volt 9 is. És a közönség állandóan megtöltötte a szinházat. A helyi sajtóban gyakran emeltetett panasz a repetoir ellen, de mindég reméltük, hogy majd jobb lesz. Nem lett jobb. Ujdonságban ugyan nem volt hiány, hanem micsoda darabokat kaptunk! A vigszinház és a városligeti szinkör darabjait élveztük, azokból is a legselejtesebbet, mintha a budapesti ujvásártér zsibárusainál szerezte volna be ezeket a darabokat. Müvészeti szinvonalra egyáltalán nem tudott emelkedni, alig egy két darabot láttunk, a melyikuek irodalmi becse van, a többi valóságos merénylet a szinmű irodalom ellen. De ha csak az izlésünket rontotta volna meg, de az erkölcstelen darabok egy mást követték, mintha az igazgató eszerint vállasztotta volna ki a darabokat. Csoda-e ha lassanként szinházunk orpheummá aljasult, s hogy ilyen állapotában szerdán olyan brutális merényletett intéztek a jobb izlés ellen, mint szerdán a Katonadolog első előadásán, *Érczkövy* Károly ez a jeles müvésze a társulatnak, aki az arczpiritó jelenetet tulzásával olyanná tette, hogy a szinházat tömegesen hagyták oda a jobb izlésü emberek.

A szinház részvénytársulat bizottsága tegnap meg is idézte az igazgatót, a ki azzal védekezett, hogy ez a jelenet tudta nélkül történt. Elhisszük neki, de azért a felelősség őt terheli. Mint értesülünk a szinházi bizottság több igen helyes kikötést tett. A többek között a vigszinház műsor darabjai előadásuk előtt a bizottságnak bemutatandók; az igazgató hétfőn előadást nem tarthat és más ezekhez hasonló üdvös intézkedéssel igyekszik szinházunk megrongált reputációját helyreállitani.

Különösen helyeseljük a hétfői szünetet. Szalkaynak olyan kis társulata van, hogy szinészei mindig játszanak, tehát pihenő nélkül nap-nap után. Délelőtt, délután próbán vannak, este pedig fellépnek. És ez nap-nap után igy van. Kivárhat tehát az ilyen kimerült személyzettől *müvészi* előadást, ki kivánhatja hogy tudják szerepeiket?

Szóval itt az ideje, hogy Szalkayval szemben erélyesen lépjenek fel. Ő reá hiába várunk, hogy javitson a társulaton. Ha pedig minden törekvés hiábavalónak bizonyul, módot kell keresni, hogy a jövő évre szóló szerződést vele felbontsuk s még idejekorán nézzünk megfelelő szintársulat után. Ha nem tudja megbecsülni a székesfejérvári közönséget, menjen ismét faluzni.

Ilyen körülmények között természetes, hogy a szintársulattal szemben várakozó álláspontra helyezkedünk. Meglátjuk, hogy a bajokat orvosolni miképen tudja és miképen akarja.

FARSANG.

Farsangi naptár.

Január 30-án: A kath. legeny-egylet tánczvigalma a „Fehér Bárány" vendeglőben.
Február 1-én: A tóvárosi olvasókör tánczestélye
Február 6-án: Az iparos ifjak önképzőkörének Jelmez-Tánczestélye a Magyar Király-ban.
Február 7-én Megyebál a szinházban.
Február 12-én: A székesfejérvári betegsegélyző-egyesület hangversennyel egybekötött tánczczüzérkéje.
Február 19-én: A szekesfejérvári kereskedő ifjak „gondüző" asztaltársaságnak zártkörü tánczvigalma a „fekete sas" nagytermében.

Sikerült mulatság.

A lovasberényi kath. népkör jan. 23-án tartotta a „Vörös szivhez" czimzett vendéglőben igen sikerült tánczmulatságát, mely alkalommal felülfizettek a következők: Gróf Cziráky Béla 10 frt, Mélt. Prifach József 5 frt, Krécsy Károly pl., Schvanner Imre (Bpestről), Stetler Péter (Bpestről), Mihályty Gyuláné, Schulek János, Prail Antal, Istók Antal, Czagler Ödön Egell József 1—1 frt, Prail Antal elnök, Hack Ferencz 75-75 kr, Házy Alajos, Papp János, Rozsmann Mihály, ifj. Elbert János, Helfer János 50—50 kr, Hettleisch István 35 kr, Kurutz József, Rozsman Antal, Czagler Alajos, Mohl Ferencz biró, Kucsera József, Pintér János, Varga Mária, Novák János, Quencz József, Seffer János, Asser Pál, Spindler János, Sturcz Ferencz, Schieder János, id. Elbert János, Pill Ferencz, Schneider Ferencz, Kolossi József, Róth János 25—25 kr. Schieder Kálmán 15 kr, Stetler Ferencz 10 kr, Mong Ferencz, ifj. Spindler József 5-5 kr. Összesen 33 frt 45 kr. — A felülfizetők fogadják ezuton is a kör hálás köszönetét.

A kereskedő ifjak mulatsága.

A székesfehérvári kereskedő ifjak „gondüző" asztaltársasága 1898. évi február hó 19-én a „fekete sas" nagytermében zártkörü tánczvigalmat rendez. A rendező bizottság tagjai: Arany Mihály, Beke István, Brassay Ernő, Einwag Alajos, Ébner István, Hermann Mihály, Incze László, Koch Lajos, Lendvay Ferencz, Metzger József, Mészáros László, Miku Miklós, Németh Imre, Szabó János Szommer Béla. — Belépti dij: személyenként 1 frt családjegy 2 frt. — A fennmaradó tiszta jövedelem a székesfehérvári kereskedelmi koroda javára szolgál. Kezdete este 8 órakor.

Érdekes hangverseny.

Az „Első székesfehérvári Betegsegélyző-Egylet" és a „Kereskedelmi Betegsegélyző Pénztár" javára 1898. évi február hó 12-én a „Magyar Király" szálloda összes termeiben a m. kir. V. ker. honvéd-zenekar közreműködése mellett hangversennyel egybekötött jótékonyczélu tánczestélyt rendez. — A hangverseny kezdete este 8 órakor. — Személyjegy 1 frt, családjegy 3 frt. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Vigalmi bizottság: *Kovats* Károly tiszteletbeli elnök. *Herczeg* Hugó elnök. *Weisz* Geyza elnök. *Weisz* Henrik alelnök. *Müller* Soma jegyző, *Polják* János pénztárnok. *Weisz* Adolf titkár. *Görög* Kálmán, *Révész* Mihály, *Weisz* László, *Braun* Manó ellenőrök. *Rendezőség:* Armuth Mark, Basch Izidor, Busztin Fülöp, Deutsch Gyula, Frank Arthur, Galambos Arthur, Gerbán Lajos, Hoffman Ignácz, Jagicza Pál, Klein Mór, König Antal, Lukács Sándor, Lukács László, Márkus Miksa, Mandel Ignácz, Ney Gyula, Neu Lajos, Ney Pál, Rode Imre, Rappaport Dezső, Székely Lajos, Spitzer Soma, Schiffer Jónás, Türk Géza, Weisz Frigyes, Wellisch Ede.

Műsor: 1. Nyitány, előadja a m. kir. honvéd-zenekar *Frycsay* karnagy vezetése mellett. 2. „Az imádság" monológ Rákosi Jenőtől, előadja: *Kommen* Jolán. 3. Beethoven Es dur trio Op. 1." zongora, hegedü és gordonkára előadják: *Sulman* Ferencz, *Jámbor* Zsigmond *Márkusz* Miksa. 4. „Alborák Székesfejérvárott", humoros felolvasás, tartja *Révész* Gyula fővárosi hirlapiró. 5. „Dalok" énekli *Inkey* Gizella. 6. „Az oroszlánszivü Ignácz" humoros felolvasás, tarja: *Rákosy* Viktor (Sipulusz) fővárosi hirlapiró.

Tánczvigalom.

Toma Károly széchenyi-utczai vendéglős folyó évi február 2-án saját vendéglőjének helyiségében zártkörü tánczvigalmat rendez. Belépti-dij: személyjegy 30 kr, családjegy 50 kr. Kezdete este 8 órakor.

A vizivárosi kath. fiók kör február hó 6-án mint már irtuk is, tánczmulatságot rendez. Most *Langmár* István vendéglős annak a kijelentésére kér fel bennünket, hogy a vizivárosi kath. fiók körnek a mulatságán a vendégek ellátásáról ő fog gondoskodni s igy az ételek és italok ellen semmi kifogás nem fog lenni.

VEGYESEK.

[] **Viktor Hugó muzeum.** A franciák most egyik legnagyobb költőjük emlékének megőrzésére külön muzeumot fognak alapitani Párisban. — Minden, a mi a költő személyére vagy munkáira vonatkozik, helyet fog találni ebben a muzeumban, melynek magját Paul Beure magán gyüjteménye fogja képezni. Paul Beure gyüjteménye vagy 5000 darabból áll, melyből 4000 darab Viktor Hugó sajátkezü rajzainak sorozatát képezi. Ott vannak továbbá a költő kéziratának legnagyobb része, könyvei, iróeszközei nyomtatványok, melyek temetésére vonatkoznak, továbbá Viktor Hugó munkáinak paródiái a melyek szintén majd teljesen együtt vannak.

[] **A kövérség veszedelme.** A lillei pályaudvaron a minap fölötte mulatságos dolog esett meg. Payelle ur patikárus, a ki nagy kövérsége által tünik ki, a mennyiben sulya a 200 kilogrammot is megüti. A multkor egy III-ad osztályu jegygyel Párisba akart utazni, a nevezett osztályba nyiló ajtók azonban annyira keskenyek, hogy Payelle urnak, mint egy vasuti tisztviselőnek ad oculos bebizonyitotta, lehetetlenség helyét elfoglalnia. A bizonyitás után a patikárius azt hitte, hogy az ügy most rendben van, és beleült egy I-ső osztályu kocsiba, természetesen ebbe sem minden erőlködés nélkül. A vasutas azonban nem nyugodott bele és följelentette az esetet a feljebbvalójának, a ki viszont az állomásfőnökhöz fordult. Ez magához kérette Payelle urat, a ki azonban hivatkozva arra, hogy neki bizony nem könnyü dolog az állomásfőnökhöz szaladni és ismét jókor beszállani, nem mozdult arról a két és fél helyről, a melyet elfoglalt s mikor a vonat elhagyta a lillei pályaudvart, már örült, mert bizony sikerült a vasuttársaságot nem közönséges módon becsapnia. Párisban azonban már várták és követelték tőle, hogy az I-ső és II-ik osztály közötti különbséget fizesse ki. Erről azonban a vastag patikárius hallani sem akart, a mire beperelték. A törvényszék pedig minden argumentálás daczára elitélte a kártérités és még azonfelül 10 franknyi büntetés megfizetésére. Szegény Payellenek tehát ha jövőben III-ad osztályu kocsiban akar utazni, előbb alaposan le kell soványodnia.

[] **A teafőzés legjobb módja.** Bardet párisi tanár a minap felolvasást tartott arról a tárgyról, hogy miként kell jó teát főzni? Elmondta, hogy ő a teafőzés valamennyi szokásos módszerét kipróbálta és ámbár egyik sem elégitette ki teljesen, mint legjobbat, mégis egy általánosan ismertet ajánl. — Abban áll ez, hogy előbb a theát kevés hideg vizzel megnedvesitjük. Néhány percz mulva forró vizzel leöntjük és három percz mulva isszuk. Ez a metódus utánzása annak, melyet a gyógyszerészetben a legtöbb növényi infuzum készitésénél alkalmaznak és annak jó eredményt ad.

[] **A zene élettani hatása.** Két franczia tudós A Binet és J. Courtier érdekes kisérleteket tettek egy ismert komponistával arra nézve, hogy mily hatással van a zene az emberi szervezetre, a légzésre, szivdobogásra és vérczirkulációra. Igy durakkordok és disszonánczián élénk lélegzést idéznek elő, épen ugy moll-akkordok is igen izgatottan hatnak. A dallamok, legyenek azok vig, vagy komoly dallamok, megnyugtatják a respirácziót és fokozzák a szív tevékenységét. Leginkább nő az izgatottság akkor, ha ismert operákból játszanak áriákat. A vér czirkulácziója a testben, mint Binet és Courtier kifejtették, nagyobb az élénk dallamoknál, mig a vontatott játékoknál fölötte csekély.

00000078

Közgazdaság.

A multról a jövőnek.

Az ujév első hónapjában időszerü és szükséges is, hogy visszatekintsünk a multba és mérlegeljük a jövőt. Minden jel arra mutat, hogy Magyarország a közel jövőben jelentékeny eseményeknek néz elé; ezt csakis azok tagadhatják, a kik nem méltányolják a mutatkozó jelenségeket, vagy pedig szándékosan igyekeznek elzárkózni a jobb belátás elől.

Nagy társadalmi átalakulások sohasem mennek a nélkül, hogy a nemzet gondolkodásának, vagy legalább a vezető osztályok nézetének ne kellene megváltozni. S a sokszor hosszu ideig tartó harcz, mely a kezdetben rendszerint csekély számu reformátor kitartását próbára teszi, nem egy fázisában a reménytelenség jellegét mutatja. Azoknak, a kik azt hiszik, hogy csakis saját eredményeink védelmére fordulunk ezekhez a mentségekhez, legyen szabad utalni két igen nevezetes példára, két oly nagy mozgalomra, a melyek mind eredményekben és pedig nagy eredményekben végződtek, de a melyek az előkészités stádiumában nem egyszer látszottak sikerteleneknek.

Az egyik az 1848-ban bekövetkezett átalakulásunk, a másik, a mi még ennél is nagyobb, a mult században kiütött francia forradalom, a forradalmak anyjának előkészitő története. Az elsőre vonatkozólag klasszikus például és bizonyitékául annak, a mit föntebb állitottunk, idézhetjük *Jókai* Mórnak a Petőfi-társaság nagygyülésén legközelébb elmondott beszédéből a következőket: „Magyarország volt a legelmaradottabb, jövendő prédája bármely hatalmasabb államnak. Nem volt felelős minisztériuma, nem volt sajtószabadsága, a szót, az irást a czenzura korlátozta és mégis támadt egy lelkes kis csapat, mely uj eszmékkel lépett föl. Ezek vezetője volt Eötvös József báró.“ Küzdelmük szinte reménytelennek látszott s magát a 48-iki eseményeket megelőzőleg, a mint azt azon idő történetiroja, *Horváth* Mihály elmondja, a legnagyobb csüggedés szállotta meg a nemzet jobbjait. „A szabadelvü reformpárt . . . folytatta heves parlamenti harczait a kormány s a vele szövetkezett felső táblai konzervativ többség ellen, a véggyőzelemnek mindinkább enyésző reményével. Alig volt már tagja az országgyülésnek, ki ama sikernek némi részével is kecsegtette volna magát, melynek majdnem biztos várásával kezdette meg törvényhozói pályáját.“ (Horváth: Huszonöt év Magyarország történetéből. III. k. 327. l.)

Ilyen volt a helyzet 1848 év februárjában és pár hétre rá mennyire megváltozott minden. A kishitüek lemondása daczára is fölvirradt. Jókaival szólva, „egy láthatatlan kéz jelent meg, mely előjele volt a bekövetkezendőknek. Az átalakulás oly rohamos volt, hogy mig nem régen az országgyülés a leghevesebben ellenezte azt, hogy a jobbágyoknak az erdei vadgyümölcs szedése megengedtessék, nem sokkal ezután külföldi események nyomása alatt felelős minisztérium, a szellem szabadságának és a jobbágyság fölszabaditásának egyéb csupán utópia gyanánt tekintett követelménye az alsó táblánál egyhangulag keresztülment.“

A masik, a mire hivatkoztunk, a franczia forrodalom volt. Voltaire, a kinek talán legtöbb része van azon szellemi forrodalomban, mely a politikait megelőzte, egy hosszu élet munkája után, 1778-ban hunyt el, tehát évekkel azelőtt, mintsem a forrodalom magva kicsirázott. „E napnak egyszer okvetlenül el kell jönni!“ — ez volt véleménye. — „Nekem azonban nem lesz meg többé az örömem, hogy tanuja lehessek. A franczia mindig későn ébrednek, de végre is fölébrednek. A világosság szomszédról-szomszédra terjed, ugy, hogy egyszer, midőn eljön az idő teljessége, a legelső alkalommal meg lesz a nagyszerü kitörés és ezt ritka mozgolódás fogja követni. Boldogok a fiatalok, szép dolgokat fognak látni!“ (Levele Chauvelinhez.

A mult év eseményeiből azt igyekszünk bebizonyitani, hogy a mi törekvésünk fejlődése ugyan ezt az irányzatot veszi. Németorszagban, a mint már arra többször utaltunk, a lefolyt évben csak erősbült az agrárius küzdelem, habár uj nagy eredményeket nem is mutat föl és pedig azért nem, mert a szervezők közül jóformán mindenki a folyó évben bekövetkező választásokra készült. E választásoknak kell megadni a feleletet arra a kérdésre, vajjon nem tévedtek-e azok, a kik már mostanra várják az uj törekvések diadalát.

Francziaország, a melyről előzőleg keveset tudtunk beszélni, Meline vezetése alatt határozottan az agrárius csapásra tért át, megkezdte a nagy munkát, mely a földbirtok terheinek az ingó tőke urainak vállára való áthárításában áll. Fölkarolta szövetkezeti ügyet, leszállitotta a föld adóját és több más olyan intézkedéseket tett, a melyek bár kicsinyeknek látszanak de alkalmasak arra, hogy százakat, sőt ezreket mentsenek meg a vergődő gazdák közül.

Ausztriában a politikai viszonyok olyan bonyolulttá váltak, hogy e téren nagy eredményeket várnunk alig lehet. Mindamellett 1898 első napján életbelépett az ez uj végrehajtási eljárás, mely az osztrák viszonyok alapos ismerőjének, Menger tanárnak, véleménye szerint olyan kedvezményeket nyujt az ingatlan birtokok urainak, a melyek „csakis a hatalmi viszonyoknak azon eltolódása által magyarázhatók meg, mely ugy Németországban, valamint a Lajthán tul a 80-as évek kezdetétől fogva az agráriusok javára billentette a mérleget.“ Szemben kormányunknak ezirányban a szászszoros igéret mellett is tapasztalható tétlenségével fel kell emlitenünk azt is, hogy a lefolyt évben Ausztria életbeléptette az egyes tételeiben ötszörösre emelte a börzeadót. Ennek megvolt azon üdvös eredménye, hogy az előbb spekulacióval foglalkozó tőkének nagyrészét gyümölcsözőbb keresetforrások felé terelte. Az osztrák trónbeszéd meleg szavakban emlékezett meg a mezőgazdák sulyos helyzetéről s védelmet igért a küzdő birtokosságnak. Ezt az igéretét azonban a Badeni-kormánynak nem volt ideje beváltani. Nálunk azok között az intézkedések között, melyek a mezőgazdasági politikát közvetlenül érintik, utalnunk kell a Darányi által benyujtott javaslatra, mely a gazdák és munkások közti viszonyokat igyekszik a réginél helyesebb alapokon s a viszonyoknak megfelelőbb módon rendezni.

Ki kell emelnünk a börze ankétnek még januárban történt befejezését, a mely azonban a börzének autonóm módon keresztülvitt reformján kivül ezideig egyebet nem eredményezett. A gazdáknak a börze ügyeibe való befolyását biztositani ezidáig nem látta szükségesnek. Élénk és hosszu harczra adott alkalmat a czukorprémium érvényességének meghosszabbitására vonatkozó javaslat. E harcznak oka inkább közpolitikai volt, habár nem lehet tagadni, hogy nagyban hozzájárult a kérdésnek minden oldalról való megvilágitásához.

A mult év derekán érvénybe lépett Dingley-tarifa czukrunkat a prémium mellett is kizáván az amerikai piaczokról, czukorgyárosaink kénytelenek voltak exotikus országokban keresni helyet piaczi gyártmányaiknak. A jövő fogja megmutatni, hogy e fáradozások mennyire sikerültek.

A paraszt szoczializmus terjedőben van és egyelőre senki sem tudja megmondani, hogy milyen mélyen fognak lehatolni és mennyire veszélyeztetik fejlődésüket. A buza árának nem várt mértékben való felszökkenése alaposan megczáfolta a tultermelés elméletét, a melylyel évek során át sikerült a tultermelésnek látszatát föntartani. Az áraknak rohamos szökkenése tönkretette azoknak argumentumait is, a kik szerint a határidő-üzlet egyik jó hatása éppen az áraknak kiegyenlitésében s a gyors változások lehetetlenné tételében állott. Sokak nézete az, hogy a papirosbuza elleneseinek fölfogását az árak bekövetkezett emelkedése szintén alaposan szétrombolta. Erre nézve azonban e helyen is meg kell jegyeznünk azt, hogy a papirosbuza árcsökkentő hatása csakis akkor nyilvánulhat, ha sikerül azt a nézetet föntartani, hogy az árcsökkenés a tultermelésnek eredménye. A folyó évben azonban tultermelésről, szemben a tényekkel, még a legmerészebb merkantilisták sem bátorkodtak beszélni, igy tehát a papiros buza szerepe örvendetesen megcsökkent. Sokan mentek azoban tönkre a gazdák közül a börzén folytatott játék miatt.

A jelzálogos kötvények biztositásáról szóló törvényt megalkották, a szövetkezetekre vonatkozónak elkészitése azonban még mindég a jövő feladata, Mezőgazdasági téren jelentékeny mozzanat gyanánt kell kiemelnünk a gazdasági egyesületek országos szövetségét, mely a mult évben megalakulva ez évben kezdte meg müködését. Ugyszinte megkezdték müködésüket a magyar mezőgazdasági szesztermelők országos egyesülete és a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete is. Ezek a jelek végül mégis arra mutatnak, hogy a gazdák között, legalább a központban, nagy a törekvés a megromlott helyzeten saját erjükkel segiteni.

Ki kell emelnünk, mint első kezdeményezést, a tevékeny nyitramegyei gazdasági egyesület által rendezett és igazán szépen sikerült érsekujvári telkesgazdák gyülését.

A kereskedelmi miniszter által a kartel kérdésben felhivott kereskedelmi és iparkamarák, a mint várható is volt, többnyire ugy nyilatkoztak, hogy e tekintetben törvényes szabályozásra még nincs szükség, igyekezvén biztositani a szabad kezet a szabad kizsákmányoláshoz. Meg kell azonban jegyeznünk azt, hogy akadtak olyan kamarák is, melyek az ellenkező álláspontra helyezkedtek; igy kitünt az, hogy a kartelek megrendszabályozásának nem csupán a gazdák, hanem az iparosok, sőt maguk közt a kereskedők közt is sok barátja van azon egyszerü okból, mert hiszen a kartellistákkal szemben sok tekintetben ők is, mint fogyasztók szerepelnek.

Az O. M. G. E. a kartelleknek adminisztrativ uton való szabályozását és ellenőrzését szükségesnek jelentette ki.

Az évek óta folyó kivándorlásnak megcsökkenése nem a javuló gazdasági helyzet, hanem a külföldi egyes államokban életbe léptetetett megszoritásoknak tulajdonitható. A börzéken beállott üzlettelenség mutatja, hogy a nemzetközi ingótőke nem a régi erővel és nem is a régi bizalommal dolgozik immár, mert érzi a változások közeledését. A gründolások megcsökkentek. Tisza István röpirata, melyben elismerve az agrárválságot, a mezőgazdasági vámok emelését sürgeti, bőven volt méltányolva a Szemle hasábjain s ezt most azért emlitjük, mert a legutóbbi hirek szerint a vámtarifa reviziójánál állitólag a kormány szintén azon elvet fogadta el.

Az agrármozgalomnak tehát megvoltak a maga eredményei, bár kétségtelen, hogy a remények javarészének teljesülése még hátra van, A merkantil napisajtó azonban, melyből a mi gazdáink az ő itéletüket és ismereteiket meritik, igyekszik eltitkolni azt, a mi eltitkolható, igy nálunk igazán keveseknek van tudomása arról, hogy immár virrad. A közel jövő eseményei azonban, reméljük, föl fogják nyitni még a nehezen látók szemeit is és az eszmék ösztönző ereje megszaporitja azt a kicsiny magyar agrárius tábort, melynek közéletünk ujjáteremtésében s a nemesebb törekvések fölkeltésében már eddig is olyan szép osztályrész jutott.

Budapesten

uj, 15 évig adómentes három emeletes **sarok-**

HÁZ

a Lipótvárosban, kitünő fekvéssel, élénk üzletvidék, a lakások parquettákkal kárpitozott falakkal, fürdőszobával stb. kiállitva 280 □-öl 9 %-**nyi tiszta jövedelemre** 200.000 frtért, rajta levő bankteher 85.000 frt, továbbá uj 3 emeletes **bérház** VII. kerületben, 280 □-öl 10%-nyi tiszta jövedelem 130.000 frtért eladó, esetleg földbirtokra vagy itteni vagy környékbeli házra elcserélendő. Bővebbet

Lőwy Emilnél Budapest,

VI., Teréz-körut 28. I. em. 14.

LEVELEKRE RÖGTÖN VÁLASZOLOK.

00000079

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- * *

és

* * virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjegygyel

valamennyi nagyobb

füszer- és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt lévő **Mauthner Ödön** czég csakis **olyan csomagoknál** vállal teljes jótállást egés en **fríss és valódi** magvakért, a mely csomagok **ragaszt** a **medve ábrával** és a **Mauthner névvel** jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Elismert első rangu gyártmány!

Legujabb rendszerü

VETŐGÉPEK!

Különféle járgányos **cséplők**, kitünö szerkezetü és könnyü járásu zsákoló, tisztitó és cséplő gépek járgányhajtásra valamint minden más gazdasági gépek és eszközök

Reissenzahn Antal

Budapest, Eötvös-utcza 38. szám.

Nagy vasöntödével egybekötve, mely szállít

KOVÁCSOLHATÓ, PUHA * * * * * * * * * * és ACZÉL ÖNTVÉNYT

jutányos áron, saját és idegen minták szerint.

Részletes árjegyzékkel és szakszerü felvilágositással készséggel szolgálok dijmentesen.

KÜLÖNÖS FIGYELEMBE AJÁNLOM legujabb szerkezetü

Gőzcséplőimet.

Ügynökök felvétetnek.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejérvár, Nádor-u. 4., a zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Toll és selyem LEGYEZŐIT, gyémánt imitatio ÉKSZEREIT, legujabb divatu gyöngy és selyem ruhadiszeit.

SZALLAG-, CSIPKE,- BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi franczia **kézimunka és kötő anyagok**, felülmulhatatlan franczia szabásu **mellfüzőit.** Szintartó angol **batiszt zsebkendő** tucz. **1 frt,** (alkalmi vétel.)

FÉRFI ING, GALLÉR és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Szappan, illatszer. erszények, szivar és szivarka táskák szolid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK! Kiváló tisztelettel **Ullmann és Weisz.**

MEGHIVÓ.

A „FEJÉRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR"

1898. évi február hó 12-én délután 5 órakor

az intézet helyiségében

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉST

tart, melyre

a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára*, tisztelettel meghivatnak.

A tanácskozás alá kerülő tárgyak sorrendje:

1. Az 1897. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
2. Az 1897. évi zárszámadás beterjesztése s ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapitása és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő fölmentése tárgyábani javaslatok fölötti határozathozatal.

Kelt Székesfejérvárott, 1898. január 26-án.

A „FEJÉRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR" IGAZGATÓSÁGA.

64. §. Közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott és **három** nappal a közgyülés előtt **(ezuttal tehát 1898. február 9-ik napjáig)** a társulat pénztáránál letétetett.

STEININGER SÁNDOR Parti divat vászon üzlete

SZÉKESFEJÉRVÁR, Nádor-utcza 19. sz. Tejes-köz sarkán.

Az ősz- és téli idényre remekül felszerelt **női divat, kész női felöltő és vászon üzletemben**

szerencsés párti (alkalmi) vételek

folytán azon helyzetben vagyok, hogy olyan

jutányos olcsó árakért

tudok kitünő jó minőségü és divatos áruval szolgálni, hogy árain tekintetében legyőztem a fővárosi összes kereskedőket

Saját jól felfogott érdekében ajánlom meggyőződést szerezni és bevásárlásaival megszerencséltetni.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR,

Székesfejérvár Nádor-utcza,

Pollák czipész átellenében.

	Ezelőtt	Most
	frt kr	frt kr
1 mtr jó mosó parget	30	18
1 mtr széles szintartó parget	55	30
1 mtr dupla széles schewiott	50	22
1 vég 30 rőfös schiffon	7.50	1.50
1 vég 30 rőfös cérna Canavász	7.50	3.30
1 vég 32 rőfös vászon	7.50	3.30
1 vég Steininger Creas	9.50	3.80
1 vég 54 rőfös Rumburgi	25.	8.50
1 pár tunis szövet függöny	3.60	1.50
1 dtz. zsebkendő szép	3.—	1.20
1 drb 3 méteres plaid kendő	7.—	2.20
1 vég korona kanavász	9.50	4.50
1 garnitur ágytertő abrosz	12.—	6.50

és más e szakmához tartozó czikkek óriási választék **rendkivül olcsó árért.**

Nagy forgalom, kevés haszon!

00000080

Dr. HUSZÁR ADOLF

FOGORVOS,

Székesfejérvár, iskola-utcza (saját ház.)

A fogászat haladása

lehetővé tette, hogy műfogakat készitsek lemez nélkül, pehely könnyü aluminium lemezzel; arany- és ideal-koronákat teljesen rossz gyökereken.

Foghuzás, plombálás és műfogak

a legujabb vivmányok alapján,

Rendel 8-tól 6-ig.

Állandóan Székesfejérvárott.

RODE IMRE

Uri és női divatüzlete Székesfejérvárott,

Nádor-utcza 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorkodom felhivni az alant felsorolt árukra, melyek uj üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szerezhetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete	2·—	3·—	3·50
férfi puha kalap szines	1·50	1·80	3·—
férfi puha kalap fekete	1·60	1·80	3·—
férfi puha kalap Loden	1·20	1·50	1·80
gyermek kalap minden szinben	75	tól	1·50

Férfi siffon ing:

sima elővel gallér nélkül	1·20	1·50	2·—
szeg. elővel gallér nélkül	1·50	1·80	2·20
himzett „ gallér nélkül	1·80	2·—	2·40
batiszt „ gallér nélkül	—	—	2·20
selyem „ gallér nélkül	—	2·20	3·—
férfi gallér fehér és szines 12 drb 2 frt.			
férfi kézelő fehér és szines 12 pár 4 frt.			
Creton gy. ing gallérral	—·90	1·20	—
siffon gallér nélkül	1·—	1·20	—
férfi lábra való köpper	—·80	1·—	1·20
férfi lábra való atlas damask	1·30	1·60	

Zsebkendők:

fél vászon szines széllel	1·20	1·50	1·80
czérna vászon szines széllel	2·40	3·—	3·60
fehér vászon és batiszt	3·50	4·50	5·50
gyermek Clott esernyő	—·90	1·—	1·20
férfi Clott esernyő	1·—	1·20	1·50
félselyem esernyő	1·80	2·	2·20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 50-tól 1·50

Bőrkeztyük, elismert legjobb gyártmányu

férfi- és női- minden létező szinekben párja 1·20 frt.

Nagy választék férfi, női és gyermek-harisnyákban, továbbá válfüzök, csipkék, szallagok, kötő és horgoló pamutok, csipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru czikkekben.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI KERESKEDELMI BANK

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT

folyó évi február 13-án d. e. 9 1/2 órakor

SAJÁT ÜZLETHELYISÉGÉBEN TARTJA MEG,

melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghivatnak.*)

A közgyülés tárgyai:

I. Az 1897. évi zárószámadásnak előterjesztése, az igazgató tanács és a felügyelő bizottság jelentése.

II. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.

III. 7 igazgató tanácsi és a felügyelő-bizottság három rendes és két póttagjának megválasztása.

IV. Az alapszabályok 2., 27. és 36. §-ának módositása.

Székesfejérvár, 1898. január 11-én.

Gróf ZICHY NÁNDOR, elnök.

*) Azon részvényesek, kik a közgyülésen résztvenni óhajtanak, tartoznak az alapszabályok 51. §-a értelmében közgyülést megelőzőleg legalább 8 nappal saját nevükre szóló részvényeiket az intézet pénztáránál átvételi jegy kiszolgáltatása mellett letenni.

HIRDETÉSEK felvétetnek kiadóhivatalunkban Kigyó-utcza 9. szám alatt a legjutányosabb árban.

Tüzkáreset végett

a raktáron levő összes áruk

minden áron eladatnak.

Cretonok	métere	12 krajczár.
Barchetok	„	12 „
Ruha kelmék	„	15 „

Tisztelettel **LŐWY ADOLF,**

Székesfejérvár, Jókai-u.

BUTOR ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Alulirott tisztelettel értesiti a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy eddig

Sas-utczában levő butorraktáromat

február 1-től kezdve

(Buzapiacz) Simor-utcza 2. sz. a. emeleti helyiségbe

helyeztem át, hol dus választékban mindennemü **asztalos-, kárpitos- és esztergályos butorokat,** ugyszintén **tükröket, képeket, madraczokat, Thonet-féle hajlitott székeket** és egyéb butortárgyakat **szabályos, szilárd és izlésteljes kivitelben, jótállás mellett rendkivül jutányos árakban kaphatók;** nemkülönben vállalkozom e szakmákba vágó bármelynemü **uj** vagy **átalakitási** és **javitási munkákra,** helyben ugy mint vidéken **lehető legjutányosabb árak mellett.**

A nagyérdemü helybeli és vidéki közönség becses pártfogásáért esedezve

Kiváló tisztelettel **ID. FÜSTÉR IMRE,**

butorgyáros és kárpitos-mester Sz.-Fejérvár.

Nyomatott Számmer Imrénél, Székesfejérvárott.

00000081